

den afsluttende Prøve. Af Gebyret for den tekniske Prøve tilfalder Røsten 40 Kr. den kliniske Lærer, som deraf afholder Udgifterne til Opsyn med Examinanden under Prøvens Udførelse.

§ 19.

Den tekniske Prøve ved Skolen kan første Gang afholdes i Januar 1890, den afsluttende Prøve ved Skolen første Gang i December 1890.

Tandlægeexamen efter de i Ministeriets Bekjendtgørelse af 1ste Marts 1873 anordnede Regler afholdes sidste Gang i Maj 1890.

IV. Priskonkurrencer.

Ved Skrivelse af 7de Marts 1889 meddelte Konsistorium Fakulteterne, at Konsistorium havde vedtaget, at der ikke burde tildeles det Accessit, som maatte blive tildelt Besvarelsen af en Prisaafhandling, saadanne Tillæg som »hæderligt«, »meget hæderligt« eller Lignende; men at Karakteren i alle Tilfælde, hvor den tildeltes, burde være slet og ret Accessit, medens Besvarelsernes forskellige Værdsættelse iøvrigt kunde finde sit Udtryk i Bedømmelsen.

— Ved Skrivelse af 8. Januar 1889 ansøgte Forfatteren af en medfulgt Besvarelse af Universitetets Prisspørgsmaal i østerlandsk Filologi for 1887—1888 om, at hans Besvarelse antoges til Bedømmelse, uagtet den var indleveret for sent. Andrageren begrundede sin Begjæring paa, at Stoffet maatte anses for saa stort, at en begrænset Arbejdstid af et Aar ikke i dette Tilfælde kunde være rigelig for en yngre Studerende. Konsistorium meddelte i Skrivelse af 13. s. M. det filosofiske Fakultet, at det af Hensyn til det af Andrageren Fremførte ikke vilde have Noget imod, at Besvarelsen antoges til Bedømmelse, forsaavidt den ikke derved kom til at konkurrere med andre i rette Tid indleverede Besvarelser og forsaavidt Fakultetet iøvrigt maatte finde Anledning til at imødekomme Andragerens Ønske. Fakultetet tilskrev under 21. s. M. Konsistorium, at der i rette Tid var indkommen en anden Besvarelse af det samme Prisspørgsmaal, og at Fakultetet derfor mente, at den stillede Betingelse for Antagelsen derved var bortfalden og at Andragerens Ønske ikke med Retfærdighed vilde kunne imødekomes.

— Ved Ministeriets Skrivelse af 25. Marts 1889 blev det tilladt, at der uddeltes 3 Guldmedailler for 3 af de indkomne 6 Besvarelser af Universitetets Prisopgave i Theologi for 1887—1888, som Fakultetet havde fundet værdige til denne Belønning.

— Ligeledes blev det ved Ministeriets Skrivelse af 26. s. M. tilladt, at 2 af de 3 indkomne Besvarelser for det i 1887—1888 udsatte Prisspørgsmaal i Retsvidenskab maatte erholde Universitetets Guldmedaille.

V. Akademiske Grader.

I et til Kirke- og Undervisningsministeriet indgivet Andragende anholdt Sognepræst N. N. om Tilladelse til at maatte disputere for den filosofiske Doktorgrad, uagtet han til Embedsexamen ikke havde opnaaet Karakteren »laudabilis«. I den af det filosofiske Fakultet i denne Anledning afgivne Erklæring,

udtalte dette, at det eneste Skrift, Ansøgeren hidtil havde offentliggjort, og hvortil Fakultetet ved denne Lejlighed havde kunnet tage Hensyn, vel var et flittigt og dygtigt topografisk Arbejde; men da det ikke lod Forfatteren vise Evne til videnskabelig Behandling af et historisk Æmne, fandt Fakultetet ikke tilstrækkelig Grund til at anbefale Andragendet. I Skrivelse af 12. Oktober 1888 sluttede Konsistorium sig til Fakultets Erklæring, hvorefter Ministeriet under 17de s. M. meddelte Andrageren, at det Ansøgte ikke kunde bevilges.

— Ved kgl. Resolution af 21. September 1888 blev det, efter Indstilling af det lægevidenskabelige Fakultet og Konsistorium, tilladt praktiserende Læge, cand. med. & chir. J. Carlsen at disputere for den medicinske Doktorgrad, uanset at han kun havde opnaaet Hovedkarakteren haud illaud. primi gradus til den lægevidenskabelige Embedsexamen.

— Efter Indstilling af det lægevidenskabelige Fakultet og Konsistorium blev det ved kgl. Resolution af 22. Januar 1889 bifaldet, at det maatte tillades cand. med. & chir. Søren Hansen at disputere for Erhvervelsen af den lægevidenskabelige Doktorgrad, uanset at han til sin Embedsexamen kun havde opnaaet Hovedkarakteren haud illaud. primi gradus.

— Ligeledes blev det, efter Indstilling fra det lægevidenskabelige Fakultet, ved kgl. Resolution af 14. Marts 1889 bifaldet, at det maatte tillades praktiserende Læge, cand. med. & chir. Christian Jürgensen at disputere for den lægevidenskabelige Doktorgrad, uanset at han kun havde opnaaet Hovedkarakteren haud illaud. primi gradus til den lægevidenskabelige Embedsexamen.

— Ved Skrivelse af 26. Juli 1888 modtog Konsistorium fra Kirke- og Undervisningsministeriet et Andragende fra Sognepræst, Lic. theol. P. R. Volf om, at han efter at have erhvervet den theologiske Doktorgrad ved Universitetet i Rostock, maatte opnaa de Rettigheder, som her i Landet ere knyttede til denne Grad. Efterat Konsistorium under 26de August s. A. havde begjæret det theologiske Fakultets Erklæring, tilskrev Fakultetet under 1. Oktober s. A. Konsistorium, at det ønskede at erfare Konsistoriums Opfattelse af den Passus i kgl. Resolution af 1. November 1808 (Engelstofts Annaler 1810 I. S. 48), hvori der siges, »at ingen akademisk Værdighed, modtaget ved eller fra et udenlandsk Universitet, giver Ret til Rang eller Fortrin i Hs. Majestæts Riger og Lande, medmindre Allerhøjstamme efter Omstændighederne i enkelte Tilfælde maatte finde sig bevæget til, saadant allernaadigst at bevilge«, og forespurgte, hvad Konsistorium ansaa for at burde være den fælles akademiske Praxis i lignende Tilfælde, eftersom det enkelte Fakultet formentlig ikke burde ønske at indtage hverken et lempeligere eller et strængere Standpunkt ved saadanne Spørgsmaals Besvarelse.

I sin Svarskrivelse af 17de Oktober 1888 udtalte Konsistorium, at det efter Resol. 1. Novbr. 1808 maatte være Regel, at Grader erhvervede ved fremmede Universiteter ikke havde Retsvirkning her, og at der, forsaavidt Kongen i enkelte Tilfælde vilde gjøre Undtagelse fra Regelen, da maatte forudsættes at foreligge en tilstrækkelig Grund til at gjøre dette. Ved Afgjørelsen af, om en saadan Betingelse forelaa, kunde formentlig flere Hensyn komme i Betragtning. Der vilde saaledes være at se hen til det Universitet, der havde meddelt Graden, i Betragtning af, at Universiteternes Brug ved Gradernes Uddeling kunde være og vitterlig var meget forskjellig i Henseende til de videnskabelige Fordringers Styrkethed, og selvfølge-

lig kun Grader, uddelte ved saadanne Universiteter, der krævede en til Erhvervelsen af den paagjældende videnskabelige Udmærkelse svarende Dygtighed, burde nyde den Anerkjendelse, at vort Universitet respekterede de af dem uddelte akademiske Grader. Ad denne Vej førtes man ogsaa ind paa det andet Synspunkt, som her maatte tages i Betragtning, at der ikke ved Anerkjendelsen af den fremmede Grad her i Landet burde gives Anledning til at eludere vore egne Løve om de Betingelser, der maatte stilles for Erhvervelsen af en akademisk Grad. I saa Henseende skulde særlig henledes Opmærksomheden paa, hvad der i Retsreglernes § 359 fremhævedes om Kvalifikationerne, som maatte fyldestgøres af den, der vilde erhverve den theologiske Doktorgrad. Da den theologiske Licentiatgrad særlig blev bevaret, dengang man afskaffede den juridiske, fordi der ifølge den theologiske Doktorgrads historiske Anseelse og Betydning ikke burde være den samme almindelige Adgang til at erhverve denne som til at erhverve Doktorgraden i de andre Fakulteter (jfr. Univ. Aarb. for 1871—73 S. 102 ff.), saa maatte ordinært ogsaa disse Betingelser hos vedkommende Doktorand med Styrke fastholdes, hvor Talen var om en Anerkjendelse af en ved et andet Universitet erhvervet Grad. Endvidere maatte den Betingelse fastholdes, at der maatte have været en saadan naturlig Grund til Gradens Erhvervelse ved det fremmede Universitet, at der ikke deri laa en Til-sidesættelse af vort eget. Hvis saaledes f. Ex. et fremmed Universitet havde gjort en dansk Videnskabsmand til Æresdoktor, vilde man vistnok i Regelen kunne gaa ud fra, at der var Grund til at anerkjende Graden. Havde Ophold, Studier eller personlige Forbindelser foranlediget, at Graden var erhvervet ved et fremmed Universitet, som muligvis særlig havde ønsket og selv foranlediget det, vilde man vistnok have Grund til at tage et billigt Hensyn til slige Kjendsgjæringer som mulige rationes sufficientes.

Men havde omvendt en Graduand, efterat have gjort spildte Forsøg paa at opnaa Graden her, henvendt sig til et fremmed Universitet, til hvilket han ikke ellers havde været eller var knyttet, for der at opnaa den Grad, som vort Universitet ikke havde villet tildele ham, vilde dette være en Kjendsgjærning, som maatte volde Betænkelse ved at yde Anerkjendelsen, idet vort Universitet ikke ved at give denne burde paadrage sig Udseende af at underkjende sin egen Bedømmelse. Derfor burde Anerkjendelsen f. Ex. under alle Omstændigheder nægtes, hvor Doktorgraden ved det fremmede Universitet var erhvervet ved Indsendelse af en her forkastet Afhandling.

I Skrivelse af 9. November 1888 udtalte det theologiske Fakultet sig derefter saaledes:

Efterat Fakultetet var blevet bekendt med, at Pastor Volf havde erhvervet den theologiske Doktorgrad i Rostock, stillede det sig i Begyndelsen saaledes for det, at en Anerkjendelse af Pastor Volfs Doktorgrad herhjemme var en ren formel Sag, idet det antog, at der kun kunde være Tale om et Veto, hvis den paa denne Maade udnævnte Doktors Personlighed lagde afgjørende Hindringer ivejen, medens iøvrigt Ansvaret for Gradens Meddelelse alene maatte paahvile det fremmede Fakultet, der havde antaget Pastor Volfs Afhandling, der havde været og endnu stedse var Fakultetet aldeles ukjendt.

Da Fakultetet, dengang Sagen forelagdes det, under en mere indgaaende Drøftelse overvejede, hvad der skulde forstaaes ved det i kgl. Resolution

af 1ste November 1808 (Engelstofts Annaler 1810, I. S. 48) brugte Udtryk »i enkelte Tilfælde«, kom det ogsaa ind paa en Betragtning af den foreliggende Sag fra et almindeligere Synspunkt som et Tilfælde, der mulig i Fremtiden kunde gjentage sig, og derved fremkaldtes Betæneligheder af alvorligere Natur. Betragtede man nemlig Erhvervelsen af en akademisk Grad ved et fremmed Universitet fra et rent almindeligt Standpunkt, vilde man vistnok, bortset fra de Tilfælde, der vare hidførte ved rent praktiske Grunde, til Exempel derved, at der manglede et Docentur i vedkommende Fag ved Landets Universitet, eller derved, at Doctoranden gennem et længere Ophold eller paa anden Maade ganske særlig var knyttet til et fremmed Universitet, vanskelig kunne tænke sig andre Bevæggrunde dertil end, at Vedkommende enten frakjendte sit Lands Universitets Dom tilstrækkelig Værd, eller at han, ved at henvende sig til et fremmed Universitet, mente at kunne opnaa, hvad han vanskelig eller muligvis slet ikke vilde kunne opnaa hjemme. Ud fra dette Synspunkt maatte man vistnok, i Betragtning af det Nødvendige i at fastholde de akademiske Graders Betydning paa samme Højde, som de hidtil have indtaget ved Landets Universitet, komme til det Resultat, at Godkjendelse af Grader, der vare erhvervede ved Indsendelse af Afhandlinger til fremmede Universiteter, almindeligvis ikke burde gives, naar der ikke forelaa særlige Omstændigheder, der kunde tale derfor. I denne Opfattelse var Fakultetet yderligere blevet styrket ved den fra Konsistorium modtagne Skrivelse af 17de Oktober 1888.

Naar Fakultetet ikke destomindre i det foreliggende Tilfælde ikke mente at burde stille sig saa bestemt afvisende overfor den indsendte Ansøgning, var Grunden dertil væsentlig den, at Fakultetet ved Sagens Begyndelse, under Indfyldelse af sin oprindelige Betragtning af Sagen, paa givne Foranledning tilskyndede til Indsendelsen af en Ansøgning om Anerkjendelse, idet det ikke kunde finde det rigtigt at have været medvirkende Aarsag til, at en Mand blev Gjenstand for den Krænkelse, der laa i, at en saadan Ansøgning blev afslaaet. Fakultetet mente at burde lade dette Hensyn gjøre sig gjældende i nærværende Tilfælde, da Pastor Volf som Sognepræst her i Hovedstaden nød almindelig og velfortjent Anseelse for sin Dygtighed og Nidkærhed, og da han, skjønt stærkt optagen af et anstrængende praktisk Arbejde, bevarede sin Interesse for theologiske Studier og fandt Tid og Lejlighed til literære Arbejder.

Men idet Fakultetet paa denne Maade mente at have taget et Hensyn, som det efter denne Sags særlige Udvikling var skyldigt, ønskede det i Henhold til det ovenfor Udviklede at betone, at det, saafremt lignende Tilfælde skulde gjentage sig, folte sig forpligtet til, hvis Lejlighed gaves det, bestemt at fraraade Indsendelsen af en Ansøgning om Godkjendelse, og til, hvis en saadan alligevel fremkom, udelukkende at bedømme Sagen fra de i det Foregaaende udviklede almindelige Synspunkter.

Under Henvisning til Fakultetets Erklæring indstillede Konsistorium derefter i Skrivelse af 17de November 1888, at Ministeriet vilde gjøre Skridt til Anerkjendelsen af fornævnte Doktorgrad. Ved kgl. Resolution af 10de December s. A. blev der allernaadigst tilstaaet Sognepræst, Lic. theol. P. R. Volf, de til Graden som Doctor theologiæ knyttede Rettigheder her i Landet.

— Det filosofiske Fakultet meddelte, i Henhold til Bestemmelserne om, at ikke akademiske Borgere, som ønske at opponere ved det offentlige Forsvar

af Doktordisputatser, forud skulle henvende sig til vedkommende Fakultet, Literat Mejborg Tilladelse til at optræde som Opponent ved cand. mag. V. Guðmundssons Disputats den 9de Februar 1889.

VI. Akademiske Højtideligheder.

1. Universitetsfesten i Anledning af Hs. Majestæt Kong Christian IX's 25Aars Regeringsjubilæum.

Som i Univ. Aarb. f. 1887—1888 S. 305 meddelt, var det bestemt, at Universitetet skulde fejre Hs. Majestæt Kongens 25Aars Regeringsjubilæum ved en Fest paa Universitetet. Til Dr. phil. C. Ploug og Professor, Dr. phil. Gade havde Konsistorium rettet Anmodning om at forfatte Kantaten og komponere Musiken til Kantaten til denne Fest, og Professor Dr. phil. E. Holm havde paataget sig at skrive Programmet. Varetagelsen af de forskjellige Arrangementer ved Festen blev, ligesom ved de i samme Aar tidligere holdte Fester, ledet af Universitetets Rektor med Bistand af Professorerne, Dr. med. & phil. Jul Thomsen og Dr. jur. Joh. Steenstrup. Den ved de forrige Fester benyttede Tribune til Sangerne blev ikke benyttet, medens det, af Hensyn til den forventede Nærværelse af Kongehusets fyrstelige Gjæster, blev nødvendigt at borttage Kongestolen og istedetfor opføre en større, mere aaben og lavere Platform.

Festen blev holdt den 17de November 1888 og overværedes af Hs. Majestæt Kongen, Hds. Majestæt Dronningen, Drs. kgl. Højheder Kronprinsen og Kronprinsessen, Prins Valdemar og Prinsesse Marie, Prinserne Christian og Carl med Følge. Desuden vare nærværende følgende af Kongehusets Gjæster: Storfyrst-Tronfølger Nicolai af Rusland, Kronprins Gustav af Sverige og Norge, Erkehertug Vilhelm af Østerrig-Ungarn, Prins Albert Victor af England, Prins Georg af Grækenland, Landgreven af Hessen Philipsthal, Prinsesse Alexandra af Wales, og Prinsesse Viktoria af England.

Til Festen vare indbudte Ministrene, Landstingets og Folketingets Formænd og Viceformænd, Højesteret, Københavns Magistat og iøvrigt Repræsentanter for Geistligheden, Hær og Flaade, Ministerieembedsmænd, Kunstakademiet, Landbohøjskolen, Grossersocietetet og forskjellige Institutioner. Universitetets Rektor, Professor, Dr. jur. W. Scharling holdt Talen*). Indbydelsesskriftet indeholdt en Afhandling af Professor, Dr. phil. Holm: »Den offentlige Mening og Statsmagten i den dansk-norske Stat i Slutningen af det 18de Aarhundrede (1784—99)«, 204 S. 4to. Før og efter Talen afsang Studentersangforeningen nedenstaaende af Dr. phil. C. Ploug forfattede Kantate med Musik, komponeret af Professor, Dr. phil. N. V. Gade, der selv dirigerede. Kantaten indlededes med en lille marschartig »Festmusik«. Kgl. Skuespiller E. Poulsen reciterede det første Stykke af Kantatens første Del. Solopartierne udførtes af Kantor Bielefeldt og cand. med. & chir. Grønlund.

*) Trykt særskilt under Titelen: „Danmarks Fremtid“. Kjøbenhavn 1888. Forlagt af Universitetsboghandler Gad. Med Anmærkninger 28 S. 8vo.